

รายงาน

ฉบับพิเศษ

การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR

ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report, Supplement

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2550/menu_wesr50.html

ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ 4S : ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๐ Volume 38 No. 4S : October - December, 2007

สถานการณ์โรค/ภัยที่สำคัญ

สาเหตุการบาดเจ็บรุนแรงที่สำคัญ ในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ของประเทศไทย พ.ศ. 2549

(Severe Injuries in Children under 15 Years Old of Thailand in 2006)

กาญจณีย์ คำนาคแก้ว Kanjaneey Dumnakkaew

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ⁵Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control

✉ kanjaneey@health.moph.go.th

คำนิยาม

ผู้บาดเจ็บรุนแรงเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี หมายถึง ผู้บาดเจ็บที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล และผู้บาดเจ็บที่เข้ารับการรักษานอกระบบสุขภาพของโรงพยาบาลแล้วรับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษาในโรงพยาบาล และอาจเสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน และหอผู้ป่วยของโรงพยาบาล ปี พ.ศ. 2549

ผลการวิเคราะห์

รายงานจากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ 29 แห่ง ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดและกระจายทั่วทุกภาคของประเทศ พบผู้บาดเจ็บรุนแรงในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จากทุกสาเหตุ 26,448 ราย เสียชีวิต 575 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 2.17 รับไว้รักษาในหอผู้ป่วย จำนวน 22,255 ราย เสียชีวิต 380 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 1.71 สาเหตุการบาดเจ็บรุนแรงสูงสุด เป็นอุบัติเหตุการขนส่ง 9,840 ราย ร้อยละ 37.21 พลัดตก/หกล้ม 7,297 ราย ร้อยละ 27.59 อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ 4,775 ราย ร้อยละ 18.05 อุบัติเหตุถูกพิษสัตว์หรือพืช 1,047 ราย ร้อยละ 3.96 อุบัติเหตุแรงเชิงกล/สัตว์ คน 946 ราย ร้อยละ 3.58 และอื่น ๆ 2,543 ราย ร้อยละ 9.62 สาเหตุการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุขนส่ง ร้อยละ 58.09 ตกน้ำ/จมน้ำ ร้อยละ 23.83 อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ ร้อยละ 4.17 พลัดตก/หกล้ม ร้อยละ 3.48 ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่าง ๆ ร้อยละ 2.43 และ อื่น ๆ ร้อยละ 8.00 (ตารางที่ 1) โรงพยาบาลแต่ละแห่งมีจำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ตั้งแต่ 124 - 2,063 ราย พบสูงสุด โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี จำนวน 2,063 ราย ร้อยละ 7.80 โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี) จำนวน 1,738 ราย ร้อยละ 6.57 จำนวนผู้เสียชีวิตตั้งแต่ 2 - 65 รายสูงสุด ที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี) จำนวน 65 ราย ร้อยละ 11.30 โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จำนวน 61 ราย ร้อยละ 10.61

สารบัญ

◆ สาเหตุการบาดเจ็บรุนแรงที่สำคัญในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ของประเทศไทย พ.ศ. 2549	S61
◆ ตารางการบาดเจ็บและเสียชีวิตจาก 19 สาเหตุของโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรง 29 แห่ง	S67
◆ การบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง ปี พ.ศ. 2549	S75

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละการบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิตในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จากสาเหตุต่าง ๆ 6 อันดับแรก
ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2549

ที่	สาเหตุการบาดเจ็บ	บาดเจ็บ		ที่	สาเหตุการเสียชีวิต	เสียชีวิต	
		จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
1.	อุบัติเหตุการขนส่ง	9,840	37.21	1	อุบัติเหตุการขนส่ง	334	58.09
2.	อุบัติเหตุ พลัด ตก หรือ หกล้ม	7,297	27.59	2	อุบัติเหตุ ตกน้ำและจมน้ำ	137	23.83
3.	อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ	4,775	18.05	3	อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ	24	4.17
4.	อุบัติเหตุถูกพิษสัตว์หรือพืช	1,047	3.96	4	อุบัติเหตุ พลัด ตก หรือ หกล้ม	20	3.48
5.	อุบัติเหตุแรงเชิงกล สัตว์/คน	946	3.58	5	ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่างๆ	14	2.43
6.	อื่น ๆ	2,543	9.62	6	อื่น ๆ	46	8.00
	รวม	26,448	100.00		รวม	575	100.00

แหล่งข้อมูล : โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรง 29 แห่ง สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

สาเหตุการบาดเจ็บและเสียชีวิตในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี

1. อุบัติเหตุการขนส่ง

อุบัติเหตุการขนส่ง เป็นสาเหตุการบาดเจ็บและเสียชีวิตสำคัญที่สุด ผู้บาดเจ็บ 7,297 ราย เสียชีวิต 334 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 3.39 ผู้บาดเจ็บสาหัสนี้สูงเป็นอันดับหนึ่งในโรงพยาบาลทุกแห่งที่รายงาน อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 1.9 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 77.35 (จำนวน 7,611 ราย) รองลงมา ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 14.81 (จำนวน 1,457 ราย)

พาหนะของผู้บาดเจ็บ เป็นรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 69.27 (จำนวน 5,885 ราย) จักรยานและสามล้อ ร้อยละ 19.31 (จำนวน 1,641 ราย) รถกระบะหรือรถตู้ ร้อยละ 5.94 (จำนวน 505 ราย) รถใช้เกษตรกรรม ร้อยละ 1.24 (จำนวน 105 ราย) เป็นผู้ขับขี่ ร้อยละ 43.52 (จำนวน 4,238 ราย) ผู้โดยสาร ร้อยละ 43.73 (จำนวน 4,258 ราย) เดินเท้า ร้อยละ 12.75 ขับขี่รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 69.58 (จำนวน 2,949 ราย) จักรยานและสามล้อ ร้อยละ 29.45 (จำนวน 1,248 ราย) กระบะหรือรถตู้ ร้อยละ 0.62 (จำนวน 11 ราย)

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 40.27 เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 22.97 เวลา 08.00 - 11.59 น. ร้อยละ 17.44 เวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 9.97 วันเกิดเหตุสูงสุด วันเสาร์ ร้อยละ 15.57 วันอาทิตย์ ร้อยละ 15.27 ต่ำสุดวันอังคาร ร้อยละ 12.21 เดือน มีนาคม บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 9.77 เดือน มีนาคม มีผู้เสียชีวิตสูงสุด ร้อยละ 14.07

สาเหตุจากการเกิดอุบัติเหตุ จำแนกตามกลไกสูงสุด คือ การชน ร้อยละ 49.57 ล้ม คว่ำ ตก ร้อยละ 50.43

การดื่มแอลกอฮอล์ พบ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ดื่มแอลกอฮอล์สูงสุด ร้อยละ 97.40 (จำนวน 187 ราย) ผู้ขับขี่จักรยานและสามล้อดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1.04 (จำนวน 2 ราย) ผู้ขับขี่สามล้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 0.52 (จำนวน 1 ราย) และผู้ขับขี่รถอีแต่นั ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 0.52 (จำนวน 1 ราย)

การสวมหมวกนิรภัย พบ ผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถจักรยานยนต์ที่ไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 95.13 (จำนวนสวมและไม่สวมหมวกนิรภัย 5,603 ราย ไม่สวม 5,330 ราย) ผู้ขับขี่ไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 92.47 และผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 97.81 ผู้โดยสารรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ร้อยละ 96.39

2. อุบัติเหตุ พลัด ตก หรือ หกล้ม

บาดเจ็บ 7,297 ราย เสียชีวิต 20 ราย อัตราเจ็บตายร้อยละ 0.27 จุดเกิดเหตุที่บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 62.47 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 24.05 สนามกีฬาสาธารณะ ร้อยละ 3.23 จุดเกิดเหตุที่มีการเสียชีวิตสูง คือ บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 75.00 สถานศึกษา ร้อยละ 5.00 นา ไร่สวน ร้อยละ 5.00

อัตราส่วน เพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 2.3 ส่วนใหญ่กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี ร้อยละ 38.99 รองลงมา อายุ 0 - 14 ปี ร้อยละ 33.45 อายุ 1 - 4 ปี ร้อยละ 25.56 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 72.93 (จำนวน 5,322 ราย) รองลงมา ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 20.50 (จำนวน 1,496 ราย)

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 40.78 เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 32.91 เวลา 08.00 - 11.59 น. ร้อยละ 17.08 เวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 5.60 วันเกิดเหตุสูงสุด เป็นวันศุกร์ ร้อยละ 15.98 วันเสาร์ ร้อยละ 15.92 ตำสุดวันอังคาร ร้อยละ 12.61 เดือน พฤษภาคม บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 9.20 เดือน ตุลาคม มีผู้เสียชีวิตสูงสุด ร้อยละ 20.00

การบาดเจ็บตามรหัส ICD-10 W01 พลัด ตก ล้ม บนพื้นระดับเดียวกัน จากการลื่นสะดุดและเสียหลัก ร้อยละ 31.99 รองลงมา W14 ตกจากต้นไม้ ร้อยละ 18.49 W17 พลัด ตก ล้มจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง ร้อยละ 11.11 W13 พลัดตก ล้มจากหรือผ่านอาคารหรือโครงสร้างของอาคาร ร้อยละ 7.39

3. อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ

บาดเจ็บ 4,775 ราย เสียชีวิต 24 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 0.50 จุดเกิดเหตุที่บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 69.34 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 10.83 นา ไร่ สวน ร้อยละ 5.45 จุดเกิดเหตุที่มีการเสียชีวิตสูง คือ บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 41.67 ถนนหรือทางหลวง ร้อยละ 20.83 สถานที่ก่อสร้าง โรงงาน ร้อยละ 12.50

อัตราส่วน เพศหญิง ต่อ เพศชาย เท่ากับ 1 : 2.7 ส่วนใหญ่กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 34.62 รองลงมา อายุ 5 - 9 ปี ร้อยละ 32.71 อายุ 1 - 4 ปี ร้อยละ 31.06 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 66.70 (จำนวน 3,185 ราย) รองลงมา ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 24.92 (จำนวน 1,190 ราย)

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 37.40 เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 32.03 เวลา 08.00 - 11.59 น. ร้อยละ 20.86 เวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 7.64 วันเกิดเหตุสูงสุด วันเสาร์ ร้อยละ 17.86 วันอาทิตย์ ร้อยละ 17.21 ตำสุดวันอังคาร ร้อยละ 12.36 เดือนตุลาคม บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 11.12 เดือนเมษายน และ สิงหาคม มีผู้เสียชีวิตสูงสุด ร้อยละ 20.83

การบาดเจ็บตามรหัส ICD-10 W44 วัตถุแปลกปลอมเข้าตา หรือผ่านนัยน์ตาหรือช่องเปิดของร่างกาย ร้อยละ 18.55 W20 กระทบกับวัตถุที่ถูกขว้าง ตก หล่น ล้มใส่หรือยื่นขวาง ร้อยละ 15.62 W26 ถูกมีด ดาบ กริช บาด ร้อยละ 13.19 W23 ดัด ขัด ถูกบด บีบ หนีบ หรือ อัดอยู่ในหรือระหว่างวัตถุ ร้อยละ 11.16

4. อุบัติเหตุถูกพิษสัตว์หรือพืช

บาดเจ็บ 1,047 ราย เสียชีวิต 6 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 0.57 จุดเกิดเหตุ ที่บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 77.40 นา ไร่ สวน ร้อยละ 8.68 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 6.76 จุดเกิดเหตุที่มีการเสียชีวิตสูง คือ บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 50.00 ถนนหรือทางหลวง ร้อยละ 25.00

อัตราส่วน เพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 2 ส่วนใหญ่ กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 39.45 รองลงมา กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี ร้อยละ 36.10 อายุ 1 - 4 ปี ร้อยละ 22.45 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 74.12 (จำนวน 776 ราย) รองลงมา ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 20.34 (จำนวน 213 ราย)

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 35.60 เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 20.12 เวลา 08.00 - 11.59 น. ร้อยละ 15.48 เวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 15.38 วันเกิดเหตุสูงสุด วันเสาร์ ร้อยละ 16.91 วันอาทิตย์ ร้อยละ 16.43 ต่ำสุดวันพุธ ร้อยละ 12.23 เดือน พฤศจิกายน บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 11.56 เดือนมิถุนายน มีผู้เสียชีวิตสูงสุด ร้อยละ 33.33

การบาดเจ็บตามรหัส ICD-10 X20 สัมผัสกับงูพิษรวมถึงสัตว์เลื้อยคลานจำพวก จิ้งจก ตุ๊กแก กิ้งก่า เขี้ยวที่มีพิษ ร้อยละ 48.52 X23 สัมผัสกับตัวแตน ตัวต่อและ ผึ้ง ร้อยละ 28.18 X29 สัมผัสกับสัตว์หรือพืชมีพิษอื่นที่ไม่ได้ระบุ ร้อยละ 11.17 X24 สัมผัสกับตะขาบหรือกิ้งกือมีพิษ ร้อยละ 8.60

5. อุบัติเหตุแรงเชิงกล สัตว์/คน

บาดเจ็บ 946 ราย เสียชีวิต 5 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 0.53 จุดเกิดเหตุ ที่บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 67.35 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 17.25 นา ไร่ สวน ร้อยละ 3.90 จุดเกิดเหตุที่มีการเสียชีวิตสูง คือ บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 60.00 สถานที่ขายสินค้าและบริการ ร้อยละ 25.00 นา ไร่ สวน ร้อยละ 25.00

อัตราส่วน เพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 2.1 ส่วนใหญ่กลุ่ม อายุ 5 - 9 ปี ร้อยละ 33.93 รองลงมา กลุ่มอายุ 1 - 4 ปี ร้อยละ 32.77 กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 32.45 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 68.82 (จำนวน 654 ราย) รองลงมา ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 25.26 (จำนวน 239 ราย) ผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 1.06 (จำนวน 10 ราย)

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 39.27 เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 25.29 เวลา 08.00 - 11.59 น. ร้อยละ 16.12 เวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 11.10 วันเกิดเหตุสูงสุด เป็น วันพุธและวันอาทิตย์ ร้อยละ 14.80 ต่ำสุดวันจันทร์ ร้อยละ 13.21 เดือน พฤศจิกายน บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 10.04 เดือนกรกฎาคม ร้อยละ 9.83

การบาดเจ็บตามรหัส ICD -10 W54 ถูกสุนัข ชน หรือ กัด ร้อยละ 34.57 W50 การชน กระแทก แตะ บิด กัดหรือ ข่วน ร้อยละ 16.07 W51 ถูกชนหรือกระแทกโดยบุคคลอื่น ร้อยละ 14.48 W59 ถูกสัตว์เลื้อยคลานกัดหรือ รััด บด ขยี้ ร้อยละ 13.53

6. อุบัติเหตุ ตกน้ำและจมน้ำ

บาดเจ็บ 419 ราย เสียชีวิต 137 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 32.70 จุดเกิดเหตุ ที่บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 39.62 นา ไร่ สวน ร้อยละ 14.32 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 3.10 จุดเกิดเหตุที่มีการเสียชีวิตสูง คือ บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 37.23 สถานที่อื่น ๆ ร้อยละ 34.31 นา ไร่ สวน ร้อยละ 16.79 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 3.65

อัตราส่วน เพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 1.5 ส่วนใหญ่บาดเจ็บ กลุ่มอายุ 1 - 4 ปี ร้อยละ 41.05 รองลงมา กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี ร้อยละ 39.62 กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 17.18 อายุต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 2.15 เสียชีวิตสูงสุด กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี ร้อยละ 45.26 กลุ่มอายุ 1-4 ปี ร้อยละ 33.58 กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 19.71 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 55.50 (จำนวน 232 ราย) รองลงมา ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 36.60 (จำนวน 153 ราย)

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 41.69 เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 33.00 เวลา 08.00 - 11.59 น. ร้อยละ 20.10 วันที่บาดเจ็บและเสียชีวิตสูงสุด เป็นวันเสาร์ ร้อยละ 22.91 และ 24.82 ตามลำดับ บาดเจ็บรองลงมา วันอาทิตย์ ร้อยละ 18.38 เสียชีวิตวันอังคาร ร้อยละ 16.79 เดือน เมษายน บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 12.41 เดือน กุมภาพันธ์ ร้อยละ 10.74 เสียชีวิตสูงสุด เดือนมกราคม ร้อยละ 12.41

การบาดเจ็บตามรหัส ICD -10 W69 การตกน้ำตายและจมน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 35.08 W74 การตกน้ำและจมน้ำที่มีได้ระบุรายละเอียด ร้อยละ 26.25 W70 การตกน้ำตายและจมน้ำจากพลัดตกหกล้มลงไปแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 14.08 W73 การตกน้ำและจมน้ำและน้ำชนิดอื่นที่ระบุ ร้อยละ 7.40

7. ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่างๆ

บาดเจ็บ 549 ราย เสียชีวิต 14 ราย อัตราเจ็บตาย ร้อยละ 2.55 เกิดเหตุที่บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 37.89 ถนนหรือทางหลวง ร้อยละ 20.04 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 14.39 สถานที่ขายสินค้าและบริการ ร้อยละ 9.84 จุดเกิดเหตุที่มีการเสียชีวิตสูง คือ ถนนหรือทางหลวง ร้อยละ 42.86 สถานที่อื่น ๆ ร้อยละ 21.43 สถานที่ขายสินค้าและบริการ ร้อยละ 14.29 บ้าน บริเวณบ้าน ร้อยละ 7.14 สถานศึกษา โรงพยาบาล ร้อยละ 7.14

อัตราส่วน เพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 3.8 ส่วนใหญ่บาดเจ็บกลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 74.50 รองลงมา กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี ร้อยละ 16.03 กลุ่มอายุ 1 - 4 ปี ร้อยละ 8.38 อายุน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 1.09 เสียชีวิตสูงสุดกลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 85.71 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 74.13 (จำนวน 407 ราย) รองลงมาไม่มีอาชีพ ร้อยละ 9.65 (จำนวน 53 ราย) ผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 8.01 (จำนวน 44 ราย)

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด เวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 26.03 เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 24.91 เวลา 00.00 - 03.59 น. ร้อยละ 18.73 เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 16.85 วันเกิดเหตุสูงสุด เป็นวันอาทิตย์ ร้อยละ 18.94 วันเสาร์ ร้อยละ 16.39 เสียชีวิตสูงสุด วันพุธ ร้อยละ 35.71 วันเสาร์ ร้อยละ 28.57 เดือน มีนาคม บาดเจ็บสูงสุด ร้อยละ 10.38 เดือน ธันวาคม ร้อยละ 9.29 เสียชีวิตสูงสุดเดือนมีนาคม ร้อยละ 28.57

การบาดเจ็บตามรหัส ICD -10 Y00 การถูกทำร้ายโดยการใช้อาวุธไม่มีคม ร้อยละ 23.50 X99 การถูกทำร้ายโดยการใช้อาวุธมีคม ร้อยละ 20.22 Y04 การถูกทำร้ายโดยการใช้อาวุธ ร้อยละ 20.04 X 95 การถูกทำร้ายโดยการยิงด้วยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ ร้อยละ 18.03

การนำส่งผู้บาดเจ็บมาโรงพยาบาล

การนำส่งผู้บาดเจ็บรุนแรงในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ไปโรงพยาบาลโดยญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์สูงสุด คือ อุบัติเหตุแรงเชิงกล สัตว์/คน รองลงมา ได้แก่ อุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ อุบัติเหตุพลัด ตกหรือหกล้ม โดยรถฉุกเฉินของโรงพยาบาล (EMS) คือ อุบัติเหตุ ตกน้ำและจมน้ำ รองลงมา ได้แก่ อุบัติเหตุการขนส่ง ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่างๆ โดยมูลนิธิ/กุ๊ภย คือ อุบัติเหตุการขนส่ง รองลงมา ได้แก่ ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่างๆ โดยตำรวจ คือ ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่างๆ รองลงมา ได้แก่ อุบัติเหตุ ตกน้ำ และจมน้ำ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ร้อยละของผู้บาดเจ็บรุนแรงในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในสาเหตุสำคัญถูกนำส่งจากที่เกิดเหตุมาโรงพยาบาล

จำแนกตามผู้นำส่ง พ.ศ. 2549 ประเทศไทย

ผู้นำส่ง	ขนส่ง	พลัด ตก หรือหกล้ม	แรงเชิงกล วัตถุสิ่งของ	ถูกพิษสัตว์ หรือพืช	แรงเชิงกล สัตว์/คน	ตกน้ำและจมน้ำ	ถูกทำร้าย ด้วยวิธีต่างๆ
1.รถฉุกเฉินของรพ. (EMS)	6.87	1.35	1.19	1.91	0.87	11.68	5.94
2.มูลนิธิ/กุ๊ภย	18.31	1.39	0.73	0.88	0.87	8.76	12.33
3.ตำรวจ	0.87	0.19	0.26	0.29	0.00	1.46	2.28
4. ญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์	73.95	97.07	97.82	96.92	98.25	78.10	79.45

แหล่งข้อมูล : โรงพยาบาลเครือข่ายตำรวจวังการบาดเจ็บรุนแรง 29 แห่ง สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

การปฐมพยาบาลขณะส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่น

การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บรุนแรงที่จำเป็น ขณะส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่นๆ (เป้าหมายไม่มีการปฐมพยาบาลต่ำกว่า ร้อยละ 5) พบผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุการขนส่ง ไม่ได้รับการดูแลหรือปฐมพยาบาล ขณะนำส่งในเรื่องการดูแล การหายใจ และการเข้าเฝือกชั่วคราว ยังคงสูงกว่ามาตรฐานที่ตั้งไว้ ร้อยละ 16.24 และ 8.43 ตามลำดับ อุบัติเหตุ พลัด

ตก หรือ หกล้ม ไม่ได้รับการดูแลหรือปฐมพยาบาล ขณะนำส่งในเรือการ การดูแลการหายใจ การห้ามเลือด ร้อยละ 47.83 และ 22.87 ตามลำดับ ผู้บาดเจ็บไม่ได้รับการดูแลหรือปฐมพยาบาล ขณะนำส่งในเรือการดูแลการหายใจ และการเข้าเฝือกชั่วคราว จากอุบัติเหตุแรงเชิงกลวัตถุ ร้อยละ 41.18 และ 22.19 ตามลำดับ จากอุบัติเหตุถูกพิษสัตว์หรือพืช ร้อยละ 21.28 และ 72.73 ตามลำดับ จากอุบัติเหตุแรงเชิงกล สัตว์/คน ร้อยละ 21.05 และ 13.33 ตามลำดับ จาก การถูกทำร้ายด้วยวิธี ร้อยละ 17.31 และ 25.45 ตามลำดับ (ตาราง ที่ 3)

ตารางที่ 3 ร้อยละของผู้บาดเจ็บรุนแรงในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในสาเหตุสำคัญที่ไม่ได้รับการดูแลหรือการปฐมพยาบาลก่อน หรือขณะนำส่งต่อจากโรงพยาบาล จำแนกตามประเภทการปฐมพยาบาล พ.ศ. 2549 ประเทศไทย

ผู้นำส่ง	ขนส่ง	พลัด ตก หรือ หกล้ม	แรงเชิงกล วัตถุสิ่งของ	ถูกพิษสัตว์ หรือพืช	แรงเชิงกล สัตว์/คน	ถูกทำร้าย ด้วยวิธีต่างๆ
1. การดูแลการหายใจ	16.24	47.83	41.18	21.28	21.05	17.31
2. การห้ามเลือด	3.16	22.87	2.40	17.78	1.19	3.24
3. การเข้าเฝือกชั่วคราว	8.43	5.21	22.19	72.73	13.33	25.45
4. การให้สารละลายทางหลอดเลือดดำ	5.66	16.24	16.88	5.33	12.00	4.00

แหล่งข้อมูล : โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรง 29 แห่ง สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่องในเรื่อง
 - ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ขับขี่รถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกชนิด และการไม่สวมหมวกนิรภัยขณะโดยสารรถจักรยานยนต์
2. เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บอื่น ๆ
 - ไม่ซักจูง/จำหน่าย สุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดให้กับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี
 - ควบคุมการโฆษณาสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดที่สื่อและชักจูงผู้บริโภคกลุ่มที่เป็นเด็ก
3. เผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองของเด็กได้รับทราบความเสี่ยงของการบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์
 - เริ่มให้ความรู้ตั้งแต่หลังคลอดก่อนออกจากโรงพยาบาล และทุกครั้งที่คุณปกครองพาเด็กมารับวัคซีน รวมทั้งการเผยแพร่อย่างกว้างขวางผ่านสื่อทุกชนิด
 - ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ซึ่งเป็นกฎหมายประกาศในพระราชกฤษฎีกา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ จำนวน 29 แห่ง ที่เป็นฐานข้อมูลให้สำนักระบาดวิทยาดังนี้ 1.รพม.นครศรีธรรมราช 2.รพศ.ลำปาง 3.รพศ.หาดใหญ่ (สงขลา) 4.รพม.นครราชสีมา 5.รพศ.พระนครศรีอยุธยา 6.รพศ.พระปกเกล้า (จันทบุรี) 7.รพศ.ชลบุรี 8.รพศ.ขอนแก่น 9.รพ.เลิดสิน(กรุงเทพมหานคร) 10.รพ.นพรัตนราชธานี (กรุงเทพมหานคร) 11.รพศ.สวรรค์ประชารักษ์(นครสวรรค์) 12.รพท.พระนั่งเกล้า(นนทบุรี) 13.รพศ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ (สุพรรณบุรี) 14.รพ.พระพุทธชินราช (พิษณุโลก) 15.รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ (ปราจีนบุรี) 16.รพ.สรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี) 17.รพท.ราชบุรี 18.ระยอง 19.สุราษฎร์ธานี 20.สระบุรี 21. สุรินทร์ 22.รพศ.เชียงใหม่ประชานุเคราะห์ (เชียงใหม่) 23.อุดรธานี 24. อุดรดิตถ์ 25.ยะลา 26.รพศ.นครปฐม 27.ตรัง 28. รพท.บุรีรัมย์ 29.รพท.ฉะเชิงเทรา